

TRAFIKSKADENÄMNDEN

VERKSAMHETEN 2024

INNEHÅLL

Om Trafikskadenämnden	1
Om verksamhetsåret 2024	2
Nämndens verksamhet 2024	4
Årsstatistik	5

Om Trafikskadenämnden

Trafikskadenämndens uppgift är att säkerställa att den som skadats i en trafikolycka ska få en rättvis och skälig ersättning som utgår från gällande författningar och praxis.

Prövning i Trafikskadenämnden

Trafikskadenämnden gör sin bedömning utifrån skadeståndsrättsliga regler i enlighet med trafikskadelagen och skadeståndslagen samt rättspraxis från de allmänna domstolarna och förvaltningsdomstolarna.

Den som har råkat ut för en personskada i trafiken har rätt till ekonomisk ersättning från sitt försäkringsbolag. Om man har fått ett slutligt beslut från sitt försäkringsbolag och inte är nöjd med det, kan man ansöka om en prövning hos nämnden. Ärendet blir då ett tvistlösningsärende.

Om ett ärende är obligatoriskt behöver den som skadats inte själv ansöka om en prövning i nämnden. Försäkringsbolaget har då en skyldighet att låta nämnden pröva ärendet, oavsett om parterna är överens eller inte.

Det är obligatoriskt för försäkringsbolagen och Trafikförsäkringsföreningen att begära en prövning i nämnden i följande slag av ärenden:

- invaliditetsgraden är minst tio procent
- inkomstförlusten per år är minst ett basbelopp (skadeårets basbelopp)

- det är fråga om förlust av underhåll till maka, make eller därmed jämställd person efter en avliden person
- det är fråga om omprövning.

Rådgivande yttranden

När Trafikskadenämnden sammanträder och fattar beslut deltar normalt en ordförande och en vice ordförande som är jurister med domarerfarenhet, två representanter för konsumenterna samt två representanter för försäkringsbolagen. De senare får inte delta när beslut fattas i det egna försäkringsbolagets ärenden.

Nämndens ordförande utses av regeringen och övriga ledamöter av Finansinspektionen.

Nämnden lämnar yttranden som är rådgivande för försäkringsbolagen. Dessutom är nämnden remissorgan i frågor inom personskaderätten och står, vid sidan av det allmänna rättssystemet, för en betydande del av praxisbildningen inom detta rättsområde.

Trafikskadenämndens råd

Enligt reglementet ska Trafikskadenämnden utse ett råd av nämndledamöter för att behandla ersättningsfrågor av principiell betydelse. Rådet består av nämndens ordförande och fyra vice ordförande samt fem ledamöter från var och en av de båda övriga ledamotsgrupperna. Rådsprotokollen kan beställas från nämndens kansli.

Tabeller

Trafikskadenämndens råd fastställer varje år tabeller som används för att bestämma ersättningen för medicinsk invaliditet, så kallad menersättning. Beloppets storlek beror på vilken invaliditetsgrad skadan har medfört och vilken ålder den skadade hade vid invaliditetstidpunkten.

Rådet fastställer också tabeller om ersättning för sveda och värk, utseendemässiga förändringar och amputationer. Tabellerna ges ut årligen som cirkulär och finns på nämndens webbplats.

Referat

Trafikskadenämndens bedömning i ärenden som har ett mer principiellt intresse redovisas i referat. Dessa finns på nämndens webbplats.

Om verksamhetsåret 2024

Under 2024 kom det in fler ärenden än under 2023. Antalet sammanträden var fler och därmed också antalet prövade ärenden. Under hösten tillsattes en arbetsgrupp som ska genomföra en total översyn av frågan om ersättning för förlust av pension. Kansliet har tagit fram en mötesportal för att kunna hålla sammanträden med digitalt material samt inlett ett arbete för att signera dokument digitalt.

Ärendebalanser

Under 2024 kom det in fler ärenden än året innan. De obligatoriska ärendena ökade med drygt fem procent och tvistlösningsärendena med knappt elva procent. Hanteringstiderna var något längre än under 2023.

Antalet sammanträden ökade med drygt tio procent och antalet prövade obligatoriska ärenden var fler medan tvistlösningsärendena var färre än året innan.

Nämndens kansli har under året uppmärksammat att ärendehanteringssystemet tidigare har beräknat ärendebalanserna på ett felaktigt sätt vad gäller båda ärendetyperna. Vid årsskiftet 2024/2025 var balanserna 152 obligatoriska ärenden och 331 tvistlösningsärenden.

Informationsarbete

I början av året hölls en utbildning för nämndens konsument-

representanter. I mars besökte två av nämndens föredragande jurister ett försäkringsbolag och informerade om nämndens digitaliseringsarbete. I april fick kansliet besök av Kammarkollegiet som fick information om hur ett digitalt nämndförfarande kan se ut.

Liksom tidigare år har nämnden hållit två möten med försäkringsbolagens personskadechefer. Nämnden har också haft två möten med Skadeståndskollegiet.

Rapport till Kammarkollegiet

I april 2024 lämnade Trafikskadenämnden en verksamhetsrapport till Kammarkollegiet i enlighet med lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden. En sådan rapport ska lämnas vartannat år. Rapporten innehåller främst statistikuppgifter och beskriver bland annat hur nämnden arbetar för att vara en effektiv instans för tvistlösning. Efter en komplettering i juni hade Kammarkollegiet ingenting att invända mot rapporten.

Trafikskadenämndens arbetsgrupper

Under året har arbetsgrupper varit aktiva inom följande områden:

- Ny sekretessförbindelse för nämndens ledamöter
- Översyn av frågan om ersättning för förlust av pension

Pensionsförlustutredning och beräkningsverktyg för pensionsförlust

Rådet har beslutat att tillsätta en arbetsgrupp med uppgift att genomföra en total översyn av frågan om ersättning för förlust av allmän pension och tjänstepension. Arbetet med en ny och mer rättvisande beräkningsmodell kommer att fortsätta under 2025.

Under året beslutade Trafikförsäkringsföreningen att den tekniska förvaltningen av det utarbetade systemstödet för förlust av allmän pension skulle lämnas över till föreningen. I avvaktan på den nya arbetsgruppens förslag har lanseringen av systemstödet skjutits på framtiden.

Digitalisering

Nämndens kansli har fortsatt digitaliseringsarbetet. Under året har kansliet tagit fram en mötesportal för att kunna hålla sammanträden med digitalt material. Portalen kommer att tas i bruk i början av 2025. Kansliet har också inlett ett arbete för att göra det möjligt att signera yttranden och andra dokument digitalt. Arbetet med att kunna ta in större digitala akter via hubben har slutförts. Det pågående projektet med att ta ut statistik ur ärendehanteringssystemet fortsätter under 2025.

Rådsmöten

Trafikskadenämndens råd har hållit fyra möten under året. Rådet har bland annat fattat beslut om följande:

- Höjning av ersättning för sveda och värk vid nära anhörigs död
- Hur en skiljaktig ledamot ska namnges i yttrandet
- Ny kalkyl vid beräkning av inkomstförlust
- Anpassning av nämndens hjälptabeller till förändringar i penningvärdet
- Avkastningsränta på utfallande försäkringsersättning i ärenden om ersättning vid dödsfall
- Schablonuppräknings av inkomstunderlag
- Ny kapitaliseringstabell för 2025
- Delningstal vid beräkning av förlust av allmän pension 2025
- Höjning av miniminivån i underhållsärenden
- Ändring av mentabell 3 och justering av cirkulär 2–2025

Nämndens kansli

Nämndens kansli har under 2024 bestått av 15 personer varav 12 jurister och tre administratörer. Kansliet samarbetar med Svensk Försäkrings Nämnders kansli. Administratörerna sam-

verkar och föredragande jurister från båda kanslierna föredrar i flera nämnder.

Referat

Nämnden har lämnat sju referat under året. Referaten avser följande frågor:

- *Inkomstförlust*: Kravet på att begränsa en skadas ekonomiska verkningar har i ett visst fall inte medfört att den skadade måste acceptera en höftledsoperation.
- *Anspänning i studier*: En skadad har ansetts ha rätt till tidsbegränsad ersättning för anspråk i studier på grundskole- och gymnasienivå.
- *Anspänning i studier*: En skadad har ansetts ha rätt till ersättning enligt mentabell 1 efter att ha studerat på grundskole- och gymnasienivå under en stor del av en tioårsperiod.
- *Ärr och utseendemässiga förändringar*: Ersättning för sond för matning har lämnats trots att det har saknats foton.
- *Kostnader*: Ersättning bör lämnas för hela kostnaden för anpassat boende så länge försörjningsplikten för ett barns boende i ursprungsbostaden består.

- *Lyte och bestående men*: En definitiv medicinsk invaliditetsgrad borde ha kunnat fastställas före dödsfallet och nämnden har därför förordat full ersättning för lyte och bestående men.

- *Omprövning*: Bolaget har haft rätt till omprövning av ersättning för inkomstförlust när den skadades arbetsförmåga har ökat från halv till hel samt inkomsten som skadad vida överstiger den antagna inkomsten som oskadad.

Annika Brickman
Ordförande

Peter Rigling
Kanslichef

Therese Grunditz
Biträdande kanslichef

Nämndens verksamhet 2024

Trafikskadenämnden tar varje år fram olika statistiska uppgifter som redovisas i sin helhet på sidorna 5-7. För att göra det enklare att förstå statistiken, förklaras en del av dessa uppgifter här.

Ärenden och hanteringstider

Under 2024 kom det in 1 589 ärenden till Trafikskadenämnden. Det är en ökning med drygt sju procent sedan föregående år, varav antalet obligatoriska ärenden har ökat med drygt fem procent. Vid 108 sammanträden prövade nämnden 1 485 ärenden, vilket är en ökning med 15 procent sedan föregående år.

Cirka 74 procent av de prövade ärendena slutprövades. Andelen tvistlösningsärenden uppgick till cirka 29 procent.

Under året fick 1 397 personer sina ärenden prövade i nämnden.

Den genomsnittliga hanteringstiden för obligatoriska ärenden som prövades av nämnden var 2,6 månader under 2024, vilket är en mindre ökning sedan föregående år. Balansen minskade från 483 ärenden till 316 ärenden. Med balansen menas antalet öppna ärenden vid årets slut (exklusive läkarärenden).

Beslutens överensstämmelse med bolagens förslag

I knappt 25 procent av de prövade obligatoriska ärendena avvek Trafikskadenämnden

från försäkringsbolagens ersättningsförslag. I dessa fall föreslog nämnden en höjning av ersättningen i 17,5 procent och en sänkning i sju procent av fallen. Överensstämmelsen mellan bolagets ersättningsförslag och nämndens beslut uppgick således till 75,5 procent.

Läkarärenden

Under året begärde Trafikskadenämnden att nämndens läkare skulle yttra sig i 22 ärenden och läkarna lämnade 23 utlåtanden.

Hanteringstiden för läkarärendena har under året ökat till knappt 12 månader.

Nämndens läkare avvek från försäkringsbolagens förslag i cirka 35 procent av de lämnade utlåtandena. Läkarna föreslog en höjning av ersättningen i knappt 22 procent och en sänkning i 13 procent av fallen.

Bolagens hanteringstider

Nämnden sammanställer varje år statistik över den tid som förflyter innan försäkringsbolaget skickar in ett ärende till nämnden, alltså bolagens hanteringstider. Denna statistik omfattar bara obligatoriska ärenden.

Av de ärenden som bolagen skickade in till nämnden under 2024 hade drygt 42 procent hanterats av bolagen inom en treårsperiod. Den totala hanteringstiden var alltså längre än tre år i cirka 58 procent av

ärendena. I åtta procent av ärendena var hanteringstiden längre än tio år.

Ombud

I knappt 49 procent av de obligatoriska ärenden som prövades under 2024 anlätades ett ombud, vilket är något lägre än föregående år.

Årsstatistik

2024

1. Inkomna ärenden	1 589
a. Obligatoriska ärenden	1 059
b. Tvistlösningsärenden	530

2. Prövade ärenden	1 485
a. Obligatoriska ärenden	1 048
b. Tvistlösningsärenden	437
c. Slutprövade ärenden	1 097
d. Bordlagda ärenden	22
e. Underhållsärenden	92
f. Antal personer som fått sina ärenden prövade	1 397

3. Antal sammanträden	108
------------------------------	------------

4. Öppna ärenden vid redovisningsårets slut	
a. Ärendebalans	316
i. Obligatoriska ärenden	189
ii. Tvistlösningsärenden	127

5. Överensstämmelse mellan bolagens ersättningsförslag och nämndens beslut

Obligatoriska ärenden	Antal	%
a. Förslaget = beslutet	704	75,5
b. Nämnden höjde < 10 %	68	7,3
c. Nämnden höjde 10-25 %	44	4,7
d. Nämnden höjde > 25 %	51	5,5
e. Nämnden höjde totalt	163	17,5
f. Nämnden sänkte	65	7,0

Tvistlösningsärenden	Antal	%
a. Förslaget = beslutet	389	97,0
b. Nämnden höjde < 10 %	3	0,9
c. Nämnden höjde 10-25 %	1	0,2
d. Nämnden höjde > 25 %	8	1,9
e. Nämnden höjde totalt	12	3,0

6. Ärendenas uppdelning på invaliditetsgrader

Obligatoriska ärenden	Antal	%
1-9 %	144	16,2
10-14 %	278	31,3
15-19 %	149	16,8
20-49 %	215	24,2
>50 %	103	11,5

7. Ombud	Antal	%
Prövade obligatoriska ärenden	1 048	
varav ärenden med ombud	509	48,6

8. Läkarärenden	Antal	%
a. Antal ärenden som av nämnden lämnades till läkare	22	
b. Antal lämnade läkarutlåtanden	23	
c. varav ingen ändring i förhållande till bolagets förslag	15	65,2
d. varav ändring i för den skadade positiv riktning	5	21,7
e. varav ändring i för den skadade negativ riktning	3	13,0

9. Nämndens hanteringstider

a. Månader

	Obligatoriska ärenden		Tvistlösningsärenden	
	Antal	%	Antal	%
<2	183	17,6	30	6,9
2-<4	812	78,1	162	37,5
4-<6	23	2,2	167	38,7
6-<8	9	0,9	32	7,4
8-<10	2	0,2	20	4,6
>10	11	1,1	21	4,9

b. Nämndens hanteringstid

	Obligatoriska ärenden		Tvistlösningsärenden	
	Genomsnitt dgr (mån)		Genomsnitt dgr (mån)	
Jan – dec	78,5 (2,6)		130,3 (4,3)	
Läkarärenden				
jan – dec	328 (10,9)		389 (13,0)	

10. a. Bolagens hanteringstider (Obligatoriska ärenden)

Med hanteringstider avses den tid som förflyter mellan antingen invaliditetsdagen eller tidpunkten för skaderegleringsperiodens början och den dag då ärendet kommer in till nämnden. I statistiken ingår inte tvistlösningsärenden.

	Antal	%	Ackumulerat antal	%
<1	123	13,2	123	13,2
1-2	149	16,0	272	29,2
2-3	122	13,1	394	42,4
3-4	116	12,5	510	54,8
4-5	107	11,5	617	66,3
5-6	71	7,6	688	74,0
6-7	57	6,1	745	80,1
7-8	47	5,1	792	85,2
8-9	35	3,8	827	88,9
9-10	29	3,1	856	92,0
>10	74	8,0	930	100,0

b. Sammanställning av statistik över hanteringstider 2024 för de olika försäkringsbolagen

Intervall	år <2		2-3		3-6		6-10		>10		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	
Bolag												
Aktsam	2	20	1	10	4	40	1	10	2	20	10	
Bilsport och MC	6	33,3	3	16,7	6	33,3	2	11,1	1	5,6	18	
Dina Försäkringar	4	25	3	18,8	3	18,8	5	31,3	1	6,3	16	
Folksam	36	28,3	19	15	53	41,7	12	9,4	7	5,5	127	
Gjensidige Sveriges Försäkringsaktiebolag	3	15	1	5	5	25	7	35	4	20	20	
If Skadeförsäkring	59	37,8	13	8,3	36	23,1	29	18,6	19	12,2	156	
Länsförsäkringar	51	24,3	23	11	70	33,3	50	23,8	16	7,6	210	
Moderna Försäkringar	7	31,8	1	4,5	9	40,9	4	18,2	1	4,5	22	
Protector Försäkring	10	30,3	4	12,1	6	18,2	13	39,4	0	0	33	
Svedea Specialförsäkring	5	13,5	16	43,2	12	32,4	4	10,8	0	0	37	
Trafikförsäkringsföreningen	31	34,8	11	12,4	33	37,1	7	7,9	7	7,9	89	
Trygg-Hansa	30	23,1	22	16,9	40	30,8	27	20,8	11	8,5	130	
Volvia	22	45,8	4	8,3	13	27,1	5	10,4	4	8,3	48	
Övriga	6	42,8	1	7,1	4	28,6	2	14,3	1	7,1	14	
Summa	272	29,2%	122	13,1%	294	31,6%	168	18,1%	74	8%	930	

Trafikskadenämnden

Box 24048
104 50 Stockholm
www.trafikskadenamnden.se